Täysistunto

Tiistai 17.11.2026 klo 14.03

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 225/2026 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 29/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 19. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.40 **Aino-Kaisa Pekonen vas:** No niin, arvoisa puhemies, asiasta seuraavaan: Vaikka yksittäisen arvan lahjoittaminen voi vaikuttaa vähäiseltä asialta, niin se osaltaan normalisoi rahapelaamista ja voi altistaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä pelihaitoille. Rahapelaamisen tulee aina perustua täysi-ikäisen henkilön omaan päätökseen, ja rahapelin antaminen lahjaksi mahdollistaa pelaamiselle altistumisen myös ilman henkilön omaa päätöstä. Se voi myös kiertää henkilön itselleen asettamia pelirajoituksia. Erityisen ongelmallista on, että esitys mahdollistaa käytännössä arpojen antamisen myös alaikäisille ja heidän osallistumisensa pelaamiseen, vaikka arvan ostaminen ja voiton lunastaminen edellyttävätkin täysi-ikäisyyttä.

Varhainen rahapelialtistuminen on yhteydessä myöhempään rahapeliongelmien riskiin. Useat asiantuntijatahot ovatkin lausunnoissaan ehdottaneet alaikäisille luovuttamisen nimenomaista kieltämistä, mutta tätä tärkeää suojaa ei ole sisällytetty kuitenkaan tähän lakiehdotukseen.

Arvoisa puhemies! Rahapelaamisen haittojen ehkäisyssä on tärkeää, että hyvää tarkoittavilla poikkeuksilla ei heikennetä vastuullisen rahapelaamisen periaatteita. Suunta on väärä, jos lähdemme yksittäisten rahapelituotteiden kohdalla tinkimään ihmisten, erityisesti lasten ja nuorten, suojelemisesta pelihaitoilta.

Puhemies! Ehdotan, että lakiehdotukset hylätään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

19.42 **Laura Meriluoto vas:** Arvoisa puhemies! Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tulisi olla lähtökohtana kaikelle rahapelisääntelylle. Esityksessä on sivuutettu kokonaisarvio sen vaikutuksista rahapelihaittoihin, vaikka pelihaittojen ehkäisemisen asiantuntijat ovat varoittaneet, että raaputusarpojen lahjaksi antamisen salliminen voi lisätä rahapelihaittoja ja heikentää tunnistautuneen pelaamisen järjestelmän tavoitteiden toteutumista.

Samaan aikaan pelihaittoja ehkäisevää työtä tekevät järjestöt joutuvat laittamaan lappuja luukulle, kun rahoitusta ensi vuodelle ei ole edelleenkään saatu. Täytyisi olla selvää, että lyhyen aikavälin myynnin kasvun ja verotuottojen tarkastelu ei anna riittävää kuvaa uudistuksen yhteiskunnallisista kokonaisvaikutuksista. Pelihaitat ja niistä aiheutuvat kustannukset ja haitat voivat realisoitua vasta vuosien kuluttua. Niinpä kannatan edustaja Pekosen tekemää ehdotusta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lundén, olkaa hyvä.

19.43 **Mikko Lundén ps:** Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Minä olen taas sitten todella iloinen, että tämä loistava hallituksen esitys on käsitelty näinkin nopealla aikataululla. Arpojen ostaminen ja saaminen lahjaksi on ollut tietynlainen perinne Suomessa. Vuoden 24 alussa voimaan tullut tunnistautumisvelvollisuus kuitenkin käytännössä lopetti tämän perinteen, kun mahdollisen voiton pystyi lunastamaan ainoastaan arvan ostanut henkilö. Onneksi nyt tähän epäkohtaan saadaan vihdoin ja viimein korjaus. Jatkossa näitä arpoja voi ostaa jälleen lahjaksi, ja myös lahjan saaja voi lunastaa mahdollisen voiton itse. Tämä on odotettu muutos, sillä lainsäädännön ei pitäisi tarpeettomasti hankaloittaa tavallista arkea tai viedä ihmisiltä mahdollisuutta ilahduttaa toista pienen lahjalla, kun kyse on arvasta.

Arvoisa herra puhemies! Samalla on huomioitu rahapelihaitat ja niiden ehkäisy, eli arvan ostaminen edellyttää edelleen tunnistautumista, ja voiton lunastajan täytyy olla jatkossakin täysi-ikäinen. Näin lahjaksi antaminen mahdollistetaan täysi-ikäiselle, mutta ei hankaloiteta tätä mahdollisuutta turhilla kielloilla ja vaatimuksilla. Kyse on lopulta aika pienestä muutoksesta, mutta varsinkin näin joulun lähestyessä uskon, että monelle tämä muutos voi olla erittäin iloinen ja odotettu asia. Tahdonkin vielä kerran kiittää hallintovaliokuntaa asian nopeasta käsittelystä. Uskon, että kiitoksiin yhtyvät myös Veikkaus, Veikkauksen asiamiehet ja kuluttajat, jotka haluavat ilahduttaa toisia ihmisiä perinteitä kunnioittaen. — Kiitos, arvoisa herra puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

19.44 **Paula Werning sd:** Kiitos, puheenjohtaja! Raaputusarpa on monelle meistä tuttu pieni lahja, semmoinen mukava tapa muistaa läheisiä. Se kuuluu syntymäpäivään, joululahjoihin ja muihin juhlahetkiin, ja muistan kyllä itsekin, että kun olen lapsena näitä saanut, niin katkera olin, kun veli voitti Ässä-arvalla ja minä en voittanut, mutta siitä huolimatta hyviä muistoja.

Viime vuosina tunnistautumisvelvollisuus on käytännössä hankaloittanut tätä perinnettä, ja lahjaksi tarkoitetun arvan ostaminen ja voiton lunastaminen on ollut varsin monimutkaista. Itse pidän hyvänä, että nyt tähän tehdään korjaus ja täysi-ikäinen henkilö voi jatkossa lunastaa raaputusarvan voiton ilman henkilökohtaista tunnistautumista. Tässä on kyse ennen kaikkea järkevästä ja oikeasuhtaisesta säätelystä. Pelihaittojen ehkäisy on kyllä tärkeätä, eikä siitä pidä tinkiä, mutta samalla pitää kyllä tunnistaa, etteivät kaikki pelaamiseen liittyvät tilanteet ole samanlaisia. Lahjaksi annettava raaputusarpa on monelle pieni ilahdus eikä mikään sen suurempi pelitapahtuma.

On hyvä, että lainsäädäntöä pystytään korjaamaan silloin, kun sen vaikutukset ovat tavallisen ihmisen arjessa kohtuuttoman hankalia. Tämä pieni muutos on tervetullut, ja kyllä me hallintovaliokunnassa tämä käsiteltiin ihan asianmukaisesti lävitse.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.